

העלון מוקדש לאוקמי שכינתא מעפרא ולעילוי נשמת מרת אימי דליה אפרת בת נעימה ע"ה

פני עין חמד

יזכר לאלוהי י"י בית הכנסת לטובת "עין חמד" - מכללת ציון

פרשת שלח לך - הרהורי כפירה

"וַיְדַבֵּר ה' אֶל מֹשֶׁה לֵאמֹר, שְׁלַח לְךָ אֲנָשִׁים"
(במדבר י"ג, ב')

לא מדקדקים עם האדם על כל דבר כמו בדורות הקודמים".

"אמנם בדבר אחד דורשים מכל אדם בדורות האחרונים להתחזק, והוא בעניין האמונה בחי העולמים. בעיקר - לעקור את קליפת 'אם הייתי עושה כך וכך'. לפי שכל המחשבות שחושב האדם: 'אם לא הייתי עושה כך - לא הייתי מפסיד'. 'אם הייתי עושה כך - הייתי מצליח ומרוויח'. כל אלו מחשבות כפירה ואפיקורסות גמורה, לפי שאין כוח בעולם לשום נברא שבעולם לעשות דבר שהוא כנגד רצון ה'".

אדם שיודע שהכל מאיתו יתברך וחי באמונה - ממשיך הלאה. אשת לוט בורחת מסדום, מביטה אחורה ונהפכת לנציב מלח. והשאלה מה היה החטא שלה שהביטה אחורה למקום שממנו יצאה?

חכמי המוסר מבארים: החטא שלה היה שלא הביטה קדימה, אלא בחרה להביט לאחור ולשקוע באבלות על מה שאירע למשפחתה ולעיר ממנו יצאה.

האם פעם חשבנו למה אי אפשר לסובב את הראש אחורה רק לצדדים? לומר לנו: אל תסתכלו אחורה!

בברכת שבת שלום

הרב אליהו חיים פנחס שליט"א
ראש בד"ץ 'כשרות בישראל'

שבת שלום

שבת	כנסת לבית	זאת לבית	ויבין מן
י"ג	19: 11	20: 23	21: 21
י"ד	19: 31	20: 23	21: 18
ט"ו	19: 34	20: 26	21: 22
ט"ז	19: 30	20: 23	21: 17

הצלחה בגו"ר

יצחק אריאל בן טובה
שמואל אימן בן אסתר זרי
מאיר ישראל בן רחל ברכה - יראת שמים
ליאור יהושע סומך וב"ב
יהודה אריה בן רחל ברכה
רונן אברהם וב"ב
רחל ברכה בת פדילה דליה
נעם יצחק בן רחל ברכה
יוסף ליאור בן דליה אפרת - הצלחה בכל העניינים
שלמה ודנה דוד וב"ב
י.מ.ש כדורי
שולמית ומרדכי חיים דויטש וב"ב
עמית בן אהרון וב"ב
רח דוד בן לאה וב"ב

זיווג הגון וכשר במהרה

אורן חיים בן אלן אסתר
תרצה בתיה בת ימנה נינט
אלון בן ג'ולייט
אנאל חביבה בת שולמית
מיטל בת מלכה
טליה עדן אסתר בת שולמית
שרי ימנה בת שולמית
שושנה שירה בת סילביה
אברהם גורג' בן דליה אפרת
סיון רבקה בת אלן אסתר

זרע קודש בר קיימא

גלית בת מוסדי
אילנה בת רוחמה
סיון בת אסתר
דיאל בן שרה
נעמה בת יפה
אסף בן סופיה
לימור בת פרידה

רפואה שלמה

מאיר ישראל בן רחל ברכה
ימנה ניצרי בת סטה - בריאות ואריכות ימים
מרדכי ניצרי בן פרחיה - בריאות ואריכות ימים
סימי בת סוליקה
אורן בן אסתר
נעם יצחק בן רחל ברכה
שירה שילת בת אורי
לביא ישראל בן תמר חיה
מוריה בת רחל ברכה
יהודה אריה בן רחל ברכה
יפה בת שרה-הצלחה ורפואה
משה בן דנימה
רפאל משה בן רחל
רחל ברכה בת פדילה דליה
רונית בת סבריה
רפאל אבידן בן תקווה
בנימין בן ברכה
נעימה בת שרה
נעם אלימלך בן אושרית - ר"ש ובריאות איתנה
לימור בת פרידה
מאיה בת עדי
יהודית אסתר פראדל בת חיה - בריאות ואריכות ימים

אנחנו קוראים בפרשה שבורא עולם אומר למשה רבינו: "שְׁלַח לְךָ אֲנָשִׁים" (במדבר י"ג, ב'). רש"י הקדוש מבאר: "לך" - לדעתך, אני אני מצווה לך. נראה שה' לא רצה בשליחת מרגלים.

כתוב בפסוק לאחר מכן: "וַיִּשְׁלַח אֹתָם מֹשֶׁה מִמִּדְבַּר פָּאֶרָן עַל פִּי ה'". (במדבר י"ג, ג') **משמע, שזה רצון ה' שישלחו מרגלים.** הדבר תמוה - האם בורא עולם רצה שמשה רבינו ישלח את המרגלים או לא?

בעלי המוסר מבארים: לפני שהאדם רוצה לעשות איזה פעולה, כגון: ללכת לרופא, לחפש עבודה וכדו', עליו לעשות השתדלות ולבדוק מה הכי נכון וכדאי - כאילו הדבר בידיים שלו.

כל זה לפני מעשה, אבל אחרי שהדבר נעשה: אחרי שהחלטת להתחתן עם אותה אישה, אחרי שהשקעת במקום מסוים - אתה חייב להאמין באמונה שלימה שבורא העולם, מסובב כל הסיבות, הוא זה שהכניס מחשבה והחלטה בלבך לעשות כן, ואין לך להתחרט או להתמרמר למה עשית זאת.

לפני שהמרגלים הלכו - הבחירה הייתה בידם. לאחר מכן "על פי ה'".

הגאון הרב חיים טירר (מח"ס 'באר מים חיים' ורב העיירה צ'רנוביץ) עשה עילוי נשמה לעולם העליון. הרב ראה שם נשמה שהכיר כאן בעולם הזה ואמר לו: "דעו לכם, בדורות האחרונים יש יותר קושי לעבוד את ה'. כל מעשה קטן וכל פעולה קטנה לכבוד בורא עולם עושה רושם רב למעלה.

העלון מוקדש לעילוי נשמת
משה בן גורג'יה ז"ל

לעילוי נשמת
אדי אדוניו מזרחי בן שרה סרח

לרפואה שלימה
לנוריאל בן אסתר

לרפואה שלימה
לאיידה חיה בת אסתר
נועה בת אסתר
ולילד אורי חיים בן שלי

שואל ומשיב בהלכה - בשר וחלב - חלק ח'

האם צריך לייחד סקוטש לצורך שטיפת כלים בשרי בנפרד וחלבי בנפרד?

שאלה: ?

תשובה: !

להלן סיכום ההלכה מפי ר' אליהו חיים פנחס' ראש בד"ץ 'כשרות בישראל', מתוך ספרו 'הכשרות למעשה':
לכתחילה יש לייחד סקוטש לצורך שטיפת הכלים אחד בשרי ואחד חלבי, אבל מי שאין לו אלא אחת, מותר להשתמש בו לשטיפת כל הכלים גם במים רותחים. הערה: החשש הוא שמא יישאר על הסקוטש שומן בשרי ולאחר מכן שיורי חלב ועל ידי פתיחת זרם מים חמים נמצא מבשל את שניהם יחד, אבל בדיעבד אין להחמיר מכיוון שהניקוי הוא עם סבון הנותן טעם לפגם באותם פירורים שנדבקים. ועוד, ברוב הפעמים לא שוטפים את הכלים במים חמים הרבה. ראה עוד מה שכתב בספר שערי תורת הבית (עמוד לד), ודמי למ"ש הרמ"א (סימן צה ס"ג) שבזה אחר זה גם במים רותחים אפילו שומן דבוק- מותר. על ידי עירוי גם יחד מותר. כ"פ הגר"י יוסף שליט"א (עונג שבת כג שבט תשע"ה). לעניין כיבוס מגבות או מפות שהיו לשימוש בשרי וחלבי, ראה בשו"ת שבט הקהתי ח"ב (סימן מה) שפסק להתיר. עיין מה שהאריך בזה בספר השולחן כהלכתו (סימן ה).

כפפות שמשתמשים בהם להחזקת סירים או מגשי עוגות חמות, בדרך כלל המציאות שהם מתלכלכים מממשות של המאכלים ויש להיזהר לייחד כפפות נפרדות לחלבי ולבשרי. הערה: כשיש ממשות חלב או בשר בכפפות, אין הטעם נפגם גם לאחר כמה ימים ורק לעניין בליעה שבכלים אמרינן שנפגם לאחר 24 שעות. אולם באופן שמכבס את הכפפות תיכף לאחר השימוש, אין צורך לייחד כלים חד פעמיים נקיים שהיו על השולחן בשעת אכילת בשר ולא השתמשו בהם כלל בסעודה, אפשר להשתמש בהם בסעודה חלבית בלא קינוח והדחה וניקוי כלל וכן להיפך. מקורות: כן העלה הרב הכותב בקובץ מכון הוראה ומשפט ח"ה (עמוד קפ). אדם שקנה במכולת לחם או חלה, כשמגיע לקופה עליו להיזהר שלא להניחם על גבי המסוע של המוצרים ללא ניילון וכדומה, מפני שפעמים המסוע רטוב מלחלוחית חלב שנשפך, ויהיה אסור להשתמש בחלה זו לארוחה בשרית.

מותר לכתחילה להניח בתוך מקרר כלי שיש בו תבשיל בשר ליד כלי שיש בו חלב ואין לחוש שמא יפול מתבשיל הבשר לתבשיל החלב או להיפך. מקורות: שו"ע (יו"ד סימן צה ס"ו) וסיים הרמ"א, וטוב להיזהר לכתחילה במקום שאין צורך. עיין שו"ת שבט הקהתי ח"ה (סימן קל) שכתב טעם על מה שמקילין להניח במקרר קדירות של בשר וקדירות חלב סמוכין זה לזה כשאינם מכוסים.

מכל מקום נכון וראוי שהכלים יהיו מכוסים. מקורות: הש"ך (שם ס"ק כד) כתב שכל החשש הוא בכלים מגולים. ע"ע להראש"ל בספרו הליכות עולם ח"ז (עמוד כז).

יש להקפיד לכתחילה שלא להניח במקרר במדפים העליונים בקבוקי חלב וכדומה כאשר יש מתחתיו מאכלי בשר [וכן להפך]. כיוון שמצוי שמזיזים את המאכלים תוך המקרר עצמו ויכול להישפך החלב על הבשר. מן הראוי להיזהר ולהניח את כד החלב רק בדלת המקרר ולא במדפים. הערה: גם אם שקית החלב מלאה ופתוחה ומונחת בדלת המקרר, סגירת הדלת עלולה לגרום להתזת החלב על המדפים וראוי לשים לב לסגור בזהירות ובעדינות.

כבוד הזולת

להלן סיפור מופלא המעובד מתוך 'גאון התורה'. ממעשה זה ניתן ללמוד כיצד גדולי הדור חששו מפגיעה בכבוד הזולת וכיצד הם בענוותנותם ברחו מהכבוד. פעם הגאון רבי אליהו חזן זצ"ל (ראש ישיבת תורה ודעת) הזדמן להתפלל בישיבת 'נצח ישראל רמיילס' בשכונת רחביה בירושלים.

כאשר ראש הישיבה מו"ר הגאון רבי ישראל זאב גוסטמן זצ"ל הבחין בו, הוא ביקש מיד לכבד את הרב ולהושיב אותו בכותל המזרח בסמוך לו כראוי למעמדו הרם. רבי אליהו שלא ייחס חשיבות רבה מדי למעמדו, ראה בכך פגיעה בכבוד מעמדו הרם של הגאון הרב זאב גוסטמן שהיה ידוע כאחד מגדולי ישראל אם יישב איתו בשורה אחת (מסופר שעד גיל עשר כבר ידע את כל שישה סדרי משנה על בוריים. כבר בצעירותו נודע כעילוי. התקבל לגרודנא עוד לפני שהגיע לגיל 12. בגיל 16 ידע את התלמוד בבלי והתלמוד הירושלמי. עד גיל 18 הספיק לחזור על תלמוד בבלי שלוש פעמים).

רבי אליהו אמר לו נחרצות: "אם כבוד תורתו יבקש ממני בקשה זו, אני אמלא את בקשתו אבל יותר אני לא אכנס לישיבה זו!". הגאון הרב גוסטמן שמע את המילים, חשב מעט ולאחר מכן הפטיר ואמר: "אני צריך לעשות את המוטל עלי מפאת כבוד התורה, ואם אתה תחליט שלא לבוא יותר לישיבה, אני לא אוכל למנוע ממך לנהוג כרצונך". הגאון הרב גוסטמן ביקש ממנו שיצטרף אליו וישב במזרח. רבי אליהו חזן עלה בעל כורחו להתפלל במזרח במענה לאותה בקשה אבל הוא אכן מימש את דבריו, יותר הוא כבר לא הגיע להתפלל שם כדי להימנע מכל תחושת פגיעה בכבוד הגאון הרב ישראל זאב גוסטמן.

עושה אירוע שמחה באולם שמחות וברצונך להפוך אותו לכשרות "מהדרין-גלאט"?

צוות משגיחים תלמידי חכמים ידאגו לכך בכל איזור בארץ. ההשגחה החל מזמן אספקת הבשר ועד למנה האחרונה. בפיקוחו של הרב אליהו חיים פנחס' שליט"א 052-6329144 (הנייד באישור ועדה רוחנית)

קו לעניית 'אמן' ו'אמן יהא שמיה רבה' לאחר שיעור תורה- בזמן אמת מספר פעמים ביום 02-313-7905

העלון נמצא בחובות גדולים. בעל בית-הדפוס העלה את מחיר ההדפסה בבת אחת ב-220 ₪ לכל הדפסה
מי שיוכל לעזור, תבוא עליו ברכת טוב. למעוניינים לעזור נא להתקשר 052-7652084 או לשלוח מייל PnineEH@gmail.com

מינויים

לקבלת העלון חנים במייל מדי שבוע, יש לשלוח בקשה למייל

PnineEH@gmail.com

הקדשת העלון

ניתן להקדיש את העלון לעילוי נשמה, רפואה שלמה, הצלחה, זיווג הגון,

חזרה בתשובה וכו' נא לפנות לליאור בטל' 052-7652084

כתובת המערכת: עבור ליאור עצמון, רח' הבושם 26 ת.ד. 83375. מבשרת ציון. מיקוד 9076926

לשאלות בהלכה

נא לפנות לרב אליהו פנחס'

בטל' 052-6329144

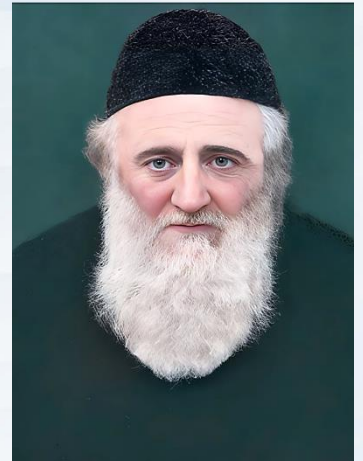
(הנייד באישור ועדה רוחנית)

אם ראשונים כמלאכים- הצדיק הרב יצחק גרודזינסקי זצ"ל

הצדיק הרב יצחק (איצ'ה) גרודזינסקי זצ"ל- נולד בשנת ה'תר"ז (1847) בוורשה. עוד בצעירותו יסד חברות לימוד לפועלים ופשוטי העם. בתחילת דרכו הכיר את מרן ר' ישראל מאיר הכהן מראדין (ה'חפץ חיים') שהגיע לוורשה לצורך הדפסת ספריו. בהשפעתו, תמיכתו ועידודו התפתחו מוסדותיו של רבינו לכדי רשת מוסדות תורניים בכל רחבי וורשה כאשר תלמידיו של רבינו נטלו חלק בפתיחת שלוחות חדשות ופיתוח הרשת.

בין השאר יסד ישיבה קטנה, תלמוד תורה, ישיבה גדולה 'ישיבת תורת חיים' בה למדו תלמידים רבים מוורשה ומעיירות פולין, בית כנסת ברחוב ספודזינסקי ובית מדרש בשם 'בית הכנסת של טרוקנהיים' עבור לומדי תורה לבעלי מלאכה הקובעים עיתים לתורה. יסד בית-המדרש 'קבוץ' לבחורים כשרוניים בו למדו עשרות אברכים יומם ולילה כאשר רבינו ואשתו פרנסו וכלכלו אותם ודאגו לכל הצרכים שלהם. ישיבה עבור בחורים צעירים מעיקר מדלת העם. מינה עליהם ראשי ישיבה גדולי תורה וגם משפיעים בעלי מוסר כנהוג בישיבות ליטא. הישיבה נקראת על שמו 'ישיבת רבי איצ'ה', שכן גם דאג לכלכל ולספק את צורכי התלמידים.

ביתו של רבינו היה מקום הקנסט אורחים מרכזי לכל באי וורשה התורנית מכל שכבות העם, שימש כמקום מפגש ואכסניה לגדולי תורה שהגיעו לוורשה כדי להדפיס ספרים או כדי לאסוף כספים. נזקקים רבים מצאו בבית רבינו מקום לינה וסעד. בין השאר הגיעו אליו גם עובדי דרך וחולים שבאו לוורשה וסביבותיה כדי לדרוש ברופאים. אירח בביתו כל צרוע וזב. היה פעיל גם בעסקנות ציבורית, תיקון עירובין והפיץ את ספרי רבו מרן ה'חפץ חיים'. היה בקשרים עם הממשל והשתמש בהם כדי לשחרר בחורים מגיוס או במתן עזרה עבור אנשים שהסתבכו עם השלטון.

תלמיד חכם מובהק, מרביץ תורה ועושה צדקה וחסד בגופו ובממונו במסירות נפש ממש. בעמל וביגיעה רבה הצליח לפרנס את ביתו. למרות זאת הוא לא נתן לטרדותיו להשתלט עליו. היה מקורב לגדולי דורו, וביחוד למרן ה'חפץ חיים' שהתארח בבית רבינו בכל פעם שהיה מגיע לוורשה כדי להדפיס את ה'משנה ברורה' והיה מתעכב בביתו במשך מספר שבועות ולעיתים אף מספר חודשים. כונה 'החפץ חיים של וורשה'. נפטר ב-כ"ה סיוון ה'תרפ"א (1921). חי כ-74 שנים. מרן ה'חפץ חיים' התאבל על רבינו ימים רבים. בנו של מרן ה'חפץ חיים', רבי אריה ליב הכהן אמר: "לא אגזים אם אומר, כי לא הניח אחריו כמותו בכל עיר וורשה בפעליו העצומים להרביץ תורה ולחזק הדת בכל ימי חייו".

אשתו: מרת חיה מלכה לבית גרודזינסקי (קרובת משפחתו). **מרבותיו:** מרן ר' ישראל מאיר הכהן (ה'חפץ חיים') מראדין, מרן ר' יוסף דב הלוי סולוביצ'יק (רב העיר סלוצק ובריסק), מרן ר' חיים הלוי סולוביצ'יק (רבה של בריסק), מרן ר' חיים אריה לייב מיישקובסקי (רבה של סטוויסק). **מתלמידיו:** ר' משה רוזנברג, ר' אפרים סוקולובר. **ילדיו:** הגאונים ר' משה הי"ד (משגיח בישיבת 'תורת חיים' בוורשה. עלה לארץ ישראל ונרצח במאורעות תרפ"ט בחברון), ר' אברהם הי"ד (משגיח ישיבת 'כנסת ישראל' בסלובודקה), מרת רבקה (נישאה לר' ישראל צבי וינצמר), מרת שרה גצעלזאה.

היה זה בלילה חשוך. הבחור ר' אפרים סוקולובר תלמיד הישיבה בוורשה לא מצא מקום לינה. רבינו הציע לו ללון בביתו למספר ימים. בצידי המטבח ישנה אשה אחת והרבנית טיפלה בה כמה פעמים בלילה. בשאר החדרים ישנו באותה השעה עובר אורח ושני בחורי ישיבה. הם פינו לו מקום נוסף על מזרון בתוך החדר הגדול עד שימצא מקום אחר. (לימים שימש כרבה של רעננה וסיפר את הדברים לרבי ברוך רוזנברג זצ"ל ראש ישיבת סלבודקא שנישא לנכדתו). בלילה הראשון הוא ישן טוב. אבל בלילה השני, כחצי שעה לאחר חצות רבינו נקש על גב התלמיד העיר אותו ולחש: "רצוני שתתלווה אלי".

ר' אפרים קם. רבינו סימן לו בידו לצאת אחריו בשקט. הם יצאו מהבית. החושך קידם את פניהם. רבינו פסע בזריזות והבחור הלך אחריו. הם פנו שמאלה וימינה ושוב שמאלה לרחוב הארוך ישר עד סופו. הירח האיר מעט את האפלה וגילה כי הם הגיעו לשכונת הבניינים העזובה בפאתי העיר וורשה. התחלתי לפחד מעט. אך ההליכה הבטוחה של רבי נסכה בי בטחון עצמי, סיפר ר' אפרים. הם פסעו בשבילים. ניתן היה להבחין כי רבינו מחפש משהו, עד שלפתע אמר: "הנה כאן הבית!".

רבינו נעמד ליד הדלת ונקש פעם פעמיים, כופף את הידית ניסה לפתוח והדלת נפתחה. "תישאר כאן, אל תיכנס!", אמר. כדי שהבחור לא יפחד רבינו השאיר את הדלת פתוחה. רבינו נעמד בפתח החדר הראשון. ליד הדלת נראתה מיטה. הוא התכופך לראש המיטה ואמר בקול: "שלום!" קול חרחור נשמע מתוך השינה. רבינו קפץ ונכנס לתוך המיטה והחל לחבק. קולו נשמע חרישי ונרגש. לא שמעתי מה הם מדברים. לאחר מספר רגעים הצלחתי להבחין כי הוא ממשש בידי את פני האיש, לפתע הוא מצא משהו ונשיקה נשמעה בחלל - הוא העניק נשיקה לאיש. יצא מהמיטה בירך אותו שוב לשלום העריף עוד ברכות נרגשות באידיש לבבית, יצא מהחדר בברכת: "לילה טוב".

לאחר שיצאנו מהרחוב רבינו אמר: "באותו בניין עזוב שוכן תלמיד חכם מצורע, חולה בצרעת ממארת. לא אגיד לך את שמו, אבל זאת אומר לך שהוא ת"ח צעיר. בני משפחתו הובילו אותו לכאן בהסכמתו. הוא מתגורר לבד בעצב רב. אחד הגורמים להידרדרות מחלת הצרעת היא מצב הרוח הירוד, העצבות והיגון. באתי לעודד את רוחו השבורה. הבנתי מדוע רבינו לא רצה שאכנס - כדי שלא אדבק חלילה. לגבי עצמו לא חשש".

"עוד הבנתי, כי הוא חיפש בראשו מקום שאין בו פצע כדי שיוכל. לנשק את המצורע אבל לא על הפצעים... המשכנו לצעוד ללא אומר ודברים נוספים, פתחנו את דלת הבית הוא כיסה את עובר האורח ששכב בחדר הקדמי. נכנסתי למקומי בין הישנים על מזרונים על הארץ, שכבתי ונרדמתי". (הסיפור מעובד מתוך 'להגיד')

כָּל מֵה שֶׁה' עוֹשֶׂה - הַכֹּל לְטוֹבָה

היהלומים ואמר: "אני מצטער, אבל כל היהלומים שקנית הם מזויפים".

ר' שמואל דוד עמד משתומם ולא ידע את נפשו. ברגע אחד הוא איבד את כל כספו! שנים רבות עבד במסעדה, צבר הרבה מאוד כסף. ממכירת המסעדה היה לו הון רב. את כל הכסף הוא השקיע ביהלומים, וכעת הוא איבד את הכל. **ברגע אחד הפך להיות מיהודי נכבד ועשיר לעני ואביון גדול.**

הוא לא הצליח לכלכל את אשתו ובניו ולכן החליט מחוסר ברירה לעשות מה שהיו נוהגים לעשות בימים ההם, נוסעים לאמריקה לעבוד ולשלוח כסף למשפחתו שיוכלו להתכלכל.

לא היה לו כסף אפילו כדי לקנות כרטיס נסיעה. הוא לווה כסף, קנה כרטיס הפלגה ונסע לאמריקה. הסיפור היה בשנת ה'תר"פ. באמריקה היה צריך לעבוד קשה מאוד. הוא היה שוחט ועבד משעה ארבע לפנות בוקר עד עשר בלילה. זו היתה העבודה היחידה שלא עבדו בשבת.

כך עבד זמן רב עד שהצליח לצבור סכום כסף נכבד. הוא פרע את החוב שלוה עבור הנסיעה. את הכסף שנשאר לו הוא שלח למשפחתו שיקנו כרטיס נסיעה ויבואו לאמריקה.

כל משפחתו היגרה לאמריקה. זה היה ממש בטרם פרצה המלחמה הנוראה השניה. זמן קצר לאחר מכן הנאצים נכנסו לעיר, שם הם הרגו את כולם. גם את היהודי שקנה ממנו את המסעדה באנטוורפן.

האיש שהונה אותו במכירת היהלומים היה חמש שנים באושוויץ. לאחר מכן הוא הגיע לאמריקה. כשנודע לר' שמואל דוד שאותו יהודי מגיע לשם, הוא מיהר לנסוע לנמל להמתין לו. כשירד האיש ההוא מהספינה, ר' שמואל דוד קיבל אותו עם 'ברוך הבא' גדול.

הוא לקח אותו אליו, דאג שתהיה לו עבודה להתפרנס. דאג לו לדירה. הלווה לו כסף והעמידו על רגליו. האיש שאל אותו בתמיהה: "אני לא מבין מה פשר כל הדברים האלה שאתה עושה עבורי, אתה משלם לי טובה תחת רעה שעשיתי לך?".

ר' שמואל דוד אמר לו בהתרגשות: "אילולי מה שעשית לי, לא הייתי היום בין החיים! אני חייב לך הכרת הטוב על כל מה שעשית לי! אילו לא הונית אותי, והיית נותן לי יהלומים אמיתיים, הייתי סוחר גדול באנטוורפן".

"הייתי נשאר שם. בפשטות לא הייתי חי היום - לא אני ולא בני משפחתי! רק הודות לך זכיתי ואני חי היום יחד עם כל משפחתי בלעה"ר!".

מעובד מתוך 'נעם שיח' מדברי הגאון רבי שלמה זלמן פרידמן שליט"א, אב"ד סאנטוב ליקווד

הרב יצחק בן תפאחה כדורי זצ"ל	הרב שמואל בן שמחה דרזי זצ"ל	ולד יחיא בן יוסף ז"ל
פואד אברהם בן רג'ינה ז"ל	מאיר מורד בן שושנה ז"ל	יצחק בן ברוך דב ז"ל
יצחק יצחק בן רחל ז"ל	זהבה בת שושנה רייזל ע"ה	מאירה בת יפה ע"ה
אברהם בן יונה ז"ל	עמרים בן דבורה ז"ל	אקבלי יוסף חיים בן נסכה ז"ל
סעידה בת תופחה ע"ה	ר' שאול בן סילביה זצ"ל	צדיק חכם בן חזלה ז"ל
מזל בת שמעון ע"ה	שני בת אסתר ע"ה	דוד בר חסיבה ז"ל
יוסף בן מרים נוסרת ע"ה	מסודי בת חביבה ע"ה	חוה בת יעקב צבי ע"ה
יעקב בן אסתר ז"ל	אסתר בת גולה גאולה ע"ה	יצחק בן מישא אסתר ז"ל
אביגדור בן ג'ולי ז"ל	יוסף בר סעדה ז"ל	ברכה בת מרדכי ע"ה
רחל רפאל בת השמרת ע"ה	שלום בן אסתר ז"ל	יעקב בן נעמה ז"ל
מרים בת שרה ע"ה	אריה בן מרים ז"ל	דוד יצחק בן פרחא ז"ל
פיבי מלכה בת מזל ע"ה	אלון בן סעדה ז"ל	גורג'יה בת נעמה ע"ה
נעמי בת כותן ע"ה	אילנה (מחורזה) בת שרה ע"ה	אליאור בן פרידה ז"ל
משה בן רוזה ז"ל	מאיר בן נעמי ז"ל	שושנה בת נעמי ע"ה
סעדה בת בסה ע"ה	שפרה בת פסיה ע"ה	בנימין בן דב ז"ל
בתיה (מרדה) בת שמחה ע"ה	שרה גבריאלית בת נאוה ע"ה	כל נשמות עם ישראל

הרה"ג ר' שלמה קנאבליך שליט"א, מג"ש בבית המדרש באבוב סיפר סיפור מופלא שממנו נלמד שכל מה שקורה איתנו, הוא לטובתנו. הרה"ג רבי פתחיה פרייד מחשובי הרבנים בבורו- פארק סיפר: זקנו ר' שמואל דוד פריד ז"ל היה תלמיד של הגה"ק הרב חיים צבי טייטלבוים (ה'עצי חיים') בסיגעט. לאחר מכן נסע להתגורר באנטוורפן.

לצורך פרנסתו הוא נכנס לעבוד במסעדה. עם הזמן קנה את המסעדה. בהיותו מהיר במלאכתו הצליח בסייעתא דשמיא להפוך את המסעדה למסעדה הגדולה ביותר.

יהודים וגויים היו באים לאכול שם. במסעדה היו לו שני מטבחים כשרים, אחד בשרי ואחד חלבי. אבל בחדר האוכל, היו שולחנות ערוכים לסעודות שהגויים היו יושבים ואוכלים שם. מכיוון שהיו שם הרבה מאוד גויים, היה לו רק חדר אוכל אחד ששם הגויים היו אוכלים גם בשרי וגם חלבי. היהודים אכלו מאכלים כשרים שיצאו מהמטבחים הכשרים.

מטעמי כשרות וחששות בשר בחלב הוא תיקן תקנה גדולה, מאכל שיצא מהמטבח לא מחזירים אותו לשם, יהיה מה שיהיה. גם אם הוציאו בבוקר כמות גדולה של לחם, ונשאר הרבה, לא מחזירים דבר, למרות ההפסד שבדבר. כך נהג במשך זמן רב כשהוא מצליח מאוד בעסקיו. הוא עמד על המשמר להחזיק את המטבחים בכשרות אחד בשרי ואחד חלבי.

פעם בערב שבת נכנסה אשתו למטבח לבשל מאכל בשרי. לתדהמתה היא ראתה שם לחם מרוח בחמאה. היא התחילה לחשוש שלכאורה יש כאן שאלה של בשר בחלב. כשראתה את המכשול, היא פנתה אל בעלה והוכיחה אותו ואמרה לו: **"תראה, על סמך הזקן שלך יהודים רבים סומכים עליך והם אוכלים חלילה טריפות"**.

כאשר ר' שמואל דוד ראה את דבר המכשול, תיכף ומיד הוא מכר את המסעדה. הוא קיבל עבור המסעדה הון רב. היהודים בעיר שידעו על מכירת המסעדה, ידעו שיש לו כעת סכום גדול של כסף.

בעיר היה יהודי איש עסקים שעבד בבורסת היהלומים. אותו יהודי ניגש לר' שמואל דוד והציע לו להשקיע את הכסף שיש בידו ביהלומים. הוא אמר שיש ברשותו יהלומים טובים ויקרים. הוא הציע לו שיקנה את היהלומים וכך יוכל להתעשר.

ר' שמואל דוד הסכים. הוא קנה את כל היהלומים בכל הכסף שהיה בידו. **הוא לא ידע שאותו אדם הוא ערמומי ונוכל וכל היהלומים שמכר לו היו מזויפים.**

שבועיים לאחר מכן ר' שמואל דוד ניגש לסוחר גדול של יהלומים והראה לו את היהלומים שבידו. הסוחר בדק את

לע"נ

תנצב"ה

הרב עובדיה יוסף בן גורג'יה זצ"ל	הרב מרדכי צמח בן מזל אליהו זצ"ל	אלהיה אליאס בן אלגריה ז"ל
רחמים בן רחל ז"ל	שמואל בן רבקה ז"ל	רפאל בן אסתר ז"ל
חיים משה גרשון בן שלמה יחזקאל ז"ל	ר' עוליאל ישועה בן סטה מקנין זצ"ל	אביחי בן אסתר ז"ל
יצחק בן פנינה ז"ל	אהרון (אורי) בן רבקה ז"ל	קסאנש בת דג'יטו ע"ה
חי זידי בן קלרה ז"ל	סוליקה בת עישה ע"ה	שרה בת נרקיט ע"ה
ר' יצחק בן מסעודה קדוש ז"ל	יעקב בן סלימה ז"ל	ספירנס תקווה בת נעמה ע"ה
אסתר בת נעמי ע"ה	יהודה בן סעידה ז"ל	עפאת בת השמרת ע"ה
ר' דב בן בנימין אלטר ז"ל	חיים חומטל בן רינה ז"ל	ישראל בן חיים משה גרשון ז"ל
אורה בת נעמה ע"ה	נעמה בת שרה ע"ה	
מישא אסתר בת זרהה ע"ה		
מסעוד בן יקוט ז"ל		
רחמה בת מסעודה ע"ה		
סעידה בת תופחה ע"ה		
אליהו בן חיים משה גרשון ז"ל		